

Narcistische leiders

Ik lees het boek 'Heel de organisatie' van Marieke van Voorn.

<https://www.managementboek.nl/boek/9789461264879/heel-de-organisatie-marieke-van-voorn>

Over het herstellen van het zelfhelend vermogen van organisaties.

Er is een hoofdstuk gewijd aan narcistische leiders.

Buitengewoon interessant en buitengewoon pijnlijk omdat het zo herkenbaar is en ik het op zoveel plekken terug zie.

In het boek wordt een beeld geschetst over de mogelijk (systemische) aanleidingen waardoor narcisme kan ontstaan. Dat is fijn, het maakt dat ik makkelijker uit het oordeel kan blijven.

Over het verloop beschrijft Marieke, dat als de leider start (in welk systeem dan ook), er de wittebroodsweken zijn, dan slaat de twijfel toe, dan volgen holle frasen leugens en verdraaiingen, daarna ontsparing en escalatie en tot besluit, ingrijpen en de relatie beëindigen.

De laatste stap vindt plaats als het team waarover de leider is aangesteld gezamenlijk zegt dat het genoeg is. Zo kan het niet langer.

Maar al in fase 1 en 2 heeft een narcistische leider een basis gelegd om het in de volgende fasen lang vol te houden.

Dat doet hij door over handlangers en (passieve) volgers te creëren, die nodig zijn om de narcistische leider te bevestigen en ze hem/haar daarmee in het zadel houden.

De handlangers hebben vaak persoonlijke belangen, waardoor het in zekere zin beter te snappen is waarom zij de narcistische leider volgen en in stand houden, maar voor de volgers is dat niet zo duidelijk.

De afgelopen 2 jaar heb ik me verwonderd over hoe groot de groep is die de (zelfs bewezen niet werkende) maatregelen opvolgden.

Of het nu was om omdat ze erin geloofden, voor het gemak of vanuit angst (om buitengesloten te worden of voor boetes), ze volgden.

Het heeft er wel voor gezorgd dat het narcistische beleid lang kon blijven doorgaan en nog meer schade kon veroorzaken.

Met de uitleg in het boek over het groepsdenken wat ontstaat/gecreëerd wordt, kon ik dit wel wat meer begrijpen.

Ook hiervan zijn verschillende fases beschreven. Van ik deug, want ik volg, naar de groep deugt, ik hoor erbij, naar de realiteit vermijden, overgaand in het ridiculiseren van andersdenkenden, naar zelfcensuur en groepsloyaliteit, naar censureren van andersdenkenden naar tot zondebok maken van andersdenkenden. Om het voor zichzelf maar te kunnen blijven verantwoorden, dat deze leider/dit narratief gevolgd wordt.

(Dat zondebok maken kan op microniveau plaatsvinden met het zwarte schaap van de familie of op meso niveau met de klokkenluider of op macro niveau met de politicus of de wetenschapper die er anders over denkt zwart te maken.)

Opnieuw, hoe pijnlijk herkenbaar.

Dat over de zondebokken, kan ik nu veel duidelijker zien, waar dat gebeurt en waar ik voorheen daar misschien in mee deed, snap ik nu veel beter dat – ook al is er op de zondebokken ook vast wel wat aan te merken - ze iets zichtbaar willen maken waarvan de narcistische leider niet wil dat het zichtbaar wordt.

En als ik dus meer inzicht wil krijgen in wat er werkelijk speelt, het dus van belang is om te onderzoeken wat dat is.

Kortom het is zeer interessante, inspirerende literatuur.

Het geeft ook woorden aan wat ik de afgelopen jaren wel voelde, maar niet altijd in woorden kon gieten.

Hoe is dat voor jou?
Raakt er iets van wat ik schrijf?
Herken je narcistisch leiderschap in je omgeving?
In je familie of in je werk?
Herken je je in een van de rollen, misschien wel narcistische trekjes in jezelf?
Zo ja, wat doet dat met je?

Wil je weten hoe je minder gevoelig kan worden voor groepsdenken?
Heb je behoefte aan een onderzoek om een gezonde plek in te nemen om te voorkomen dat je de narcistische leider/ het narcistisch gedrag (onbewust) blijft steunen?

Het systemisch werk kan daar heel helpend bij zijn.
Heel welkom om individueel, in een kleine groep, met je team, of met ... hier naar te kijken.

Kruispunten Opstellingen

Annemieke van der Mooren

www.kruispunten.org

info@kruispunten.org

06-2194 7891

Kruispunten op [Facebook](#)

Annemieke van der Mooren op [LinkedIN](#)

